

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

DOSAR NR. 3411/2/CAF/2014

SENTINȚA CIVILĂ NR. 1765

Ședința publică din data de 18.06.2015

Curtea constituită din:

PREȘEDINTE – judecător BOGDAN CRISTEA

GREFIER - CRISTINA MANOLACHE

Pe rol se află soluționarea acțiunii în contencios administrativ și fiscal formulate de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** în contradictoriu cu pârâtul **GHEORGHE MIRCEA**, având ca obiect „constatarea calității de lucrător/colaborator al securității (OUG nr.24/2008)”.

Dezbaterile orale și susținerile părților au avut loc în ședința publică din 04.06.2015, fiind consemnate în încheierea de la acea dată, ce face parte integrantă din prezenta hotărâre, când instanța, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea la 18.06.2015.

CURTEA

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel București – Secția a VIII-a Contencios administrativ și fiscal, la 22.05.2014 sub dosar nr. 3411/2/2014, **reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** a chemat în judecată pe pârâtul **GHEORGHE MIRCEA**, solicitând instanței ca prin hotărârea ce va pronunța să aprecieze asupra calității pârâtului de lucrător al Securității.

În motivare, a arătat reclamantul că prin cererile nr. 1442/05/25.07.2005 și nr. P 7031/10/25.05.2010 adresate C.N.S.A.S. de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989 se solicită verificarea domnului Gheorghe Mircea, în calitate de deținător al titlului de luptător pentru victoria Revoluției din decembrie 1989, date fiind disp. art. 3 lit. z) din OUG nr. 24/2008.

În fapt, așa cum rezultă din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/1/2437 din 02.10.2013, precum și al înscrisurilor atașate acțiunii, domnul Gheorghe Mircea a avut calitatea de angajat al fostei Securități, având gradul de locotenent în cadrul Direcției Regionale de Securitate Constanța, Biroul de Securitate Vasile Roaită (1958).

Pentru constatarea calității de lucrător al Securității în sensul O.U.G. nr. 24/2008, legiuitorul stabilește în cuprinsul art. 2 lit. a) cerințele ce trebuie îndeplinite cumulativ pentru reținerea acestei calități, respectiv: a) în perioada 1945-1989, să fi avut calitatea de ofițer/subofițer al Securității sau al Miliției cu atribuții pe linie de Securitate, inclusiv ofițer acoperit; b) în calitatea menționată la pct. a), să fi desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului.

Activitățile la care face referire acest text legal constau nu numai în sarcinile trasate și măsurile dispuse de către ofițerul/subofițerul de Securitate sau de Miliție, cu atribuții pe linie de securitate, în vederea realizării acestor sarcini, precum și îndeplinirea efectivă a acestor măsuri prin intermediul informatorilor recrutați de aceștia în vederea furnizării de informații, ci și în folosirea ulterioară a informațiilor astfel obținute, în procesul de supraveghere sau

urmărire informativă. Rezultatul activităților desfășurate ori al folosirii ulterioare a informațiilor obținute constau în suprimarea sau îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, astfel cum erau prevăzute acestea, la momentul desfășurării acestor activități, în Constituție și în pactele și tratatele internaționale ratificate de România.

Incidența acestui text legal se circumscrie prevederilor art. 29 alin. 2 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, text legal ce permite îngrădiri ale drepturilor omului cu condiția ca, în primul rând, aceste îngrădiri să fie „stabilite de lege” și, în al doilea rând, ca excepțiile de la principiul respectării drepturilor fundamentale să aibă drept scop satisfacerea „cerințelor juste ale moralei, ordinii publice și bunăstării generale, într-o ordine democratică”. Altfel spus, în cazul existenței unei suspiciuni ce ar putea afecta siguranța statului, prevederile menționate permit desfășurarea pe o anumită perioadă de timp a unor activități de către organele abilitate în vederea confirmării/infirmării acestor suspiciuni, perioadă în care, indiferent de rezultat, activitățile desfășurate cad sub protecția acestui text legal.

În acest context legislativ, reclamantul a apreciat ca îndeplinind condițiile legale documentele întocmite de către pârâtul Gheorghe Mircea, în dosarul fond informativ I 375934, vol. 2 (filele 4, 5, 44-46, 57-65 și 71), din conținutul cărora reiese că acesta a demarat verificarea informativă a lui Ș.I., fost președinte al organizației P.N.Ț. din comuna Tuzla, directorul Școlii elementare nr. 1 din orașul Techirghiol, în vederea recrutării prin folosirea materialelor compromițătoare obținute în acest proces.

Din datele existente despre persoana urmărită rezultă că aceasta a fost încadrată în CM (colonie de muncă) de la 24.09.1952 până la 20.05.1954, iar după punerea în libertate „a continuat să aibă manifestări dușmănoase la adresa regimului comentând în mod negativ măsurile luate de partid și guvern”.

În acest context, în Referatul de investigații din 16.03.1958, întocmit și semnat olograf de către pârât, în ceea ce-l privește pe Ș.I. se consemnează: „...Ș.I. este cunoscut ca un om capabil, se descurcă ușor în diferite ocazii, bun organizator, sociabil și cu comportări bune în rândul populației, însă este un element dușmănos, căruia nu îi convine Regimul de Democrație Populară, aceasta rezultând din discuțiile purtate de el cu cetățeni din comună și de asemenea nu vede cu ochi buni colectivizarea agriculturii...”.

Rezoluția ofițerului superior, întocmită și semnată olograf, consemnată pe acest înscris precizează că „asupra activității politice și profesionale din trecut este foarte bine cunoscut”, astfel că „rămâne ca să se completeze de urgență cu material asupra activității prezente”, rezoluție concretizată în Referatul privind felul cum s-a efectuat cunoașterea personală a numitului Ș.I. din 20.03.1958, întocmit dactilo de pârât, contrasemnat olograf de ofițerul superior, cu rezoluția olografă: „trebuie continuate verificările și urmărirea”.

Verificarea informativă desfășurată, determinată de imperativul cunoașterii „activității politice a foștilor conducători și membrii P..N.Ț.”, s-a concretizat în Referatul cu propuneri de recrutare din 25.04.1958, întocmit dactilo și semnat olograf de către dl. Gheorghe Mircea, din conținutul căruia se reține:

- „din studiul efectuat asupra elementelor P.N.Ț. - iste din această stațiune, a rezultat că cel mai indicat pentru a fi recrutat este Ș.I., fost președinte al organizației P.N.Ț. din comuna Tuzla, care în prezent este directorul Școlii elementare nr. 1 din orașul Techirghiol. /.../ Scontăm ca prin reușita recrutării acestui element să facem o pătrundere informativă în rândul elementelor P.N.Ț.-iste din orașul Techirghiol, să identificăm și alte elemente ce au desfășurat și desfășoară activitate dușmănoasă și de asemenea să stabilim relațiile și caracterul relațiilor elementelor P.N.Ț. din orașul Techirghiol cu elementele dușmănoase de aceeași nuanță politică din celelalte localități, elemente împreună cu care a desfășurat activitate politică în trecut ca: Ț.I., D.C., T.I., T.I. și alții!”;

- „Ș.I. /.../ în prezent director al școlii elementare Nr. 1 din orașul Techirghiol /.../ după 23 August 1944 candidatul continuă să se întâlnească cu elemente P.N.Ț., cu care ține

legătura, așa cum reiese și dintr-o notă informativă din data de 25 iulie 1949, în care agentul relatează că Ș.I. s-a întâlnit în Constanța /.../ cu numitul B., învățător în comuna Topraisar, întâlnire la care B. i-a comunicat candidatului nostru că s-a întâlnit în București /.../ cu elemente foste conducătoare ale PNT-ului din Constanța, ca: V.L., G.P., D.A., D.I., R.D., care transmit candidatului multe salutări”;

- „dintr-o altă notă informativă din data de 15 august 1949 rezultă că Ș.I. s-a manifestat dușmănos față de agentul nostru, caracterizând regimul de democrație populară ca un regim putred și că el speră într-o așa zisă „eliberare” din partea imperialiștilor americani; pentru activitatea desfășurată după 23 August 1944, Ș.I. a fost arestat la data de 15 august 1952 de către organele DGSS Constanța /.../; din verificările efectuate, a rezultat că și în prezent întreține legături cu elemente P.N.Ț. ca F.S., D.V., ambii P.N.Ț., I.N., legionar, șef de garnizoană, în prezent arestat, și alții; /.../ Ș.I. poate fi recrutat prin folosirea materialelor compromițătoare ce le deținem și despre care am arătat mal sus”.

Prin urmărirea unor persoane cu ajutorul informatorilor, pârâtul a obținut date referitoare la anturajul, preocupările și viața de zi cu zi a celui urmărit. Prin urmare, derularea unor astfel de măsuri presupunea implicarea ofițerului în obținerea informațiilor primite. Nu prezintă relevanță dacă informațiile au fost obținute prin presiuni sau prin mijloace mai puțin violente. Important este faptul că simpla obținere și folosire a unor informații cu caracter personal referitoare la cei urmăriți de Securitate fără cunoștința și fără acordul acestora și pentru motive care nu aveau de a face cu apărarea intereselor naționale, constituia o violare a dreptului la viață privată.

De asemenea, legiuitorul nu condiționează reținerea calității de lucrător al Securității de existența unei pluralități de acte abuzive, în sensul legii, fiind de ajuns, pentru a respecta exigențele definiției legale, și întrunirea condițiilor cerute chiar și în ceea ce privește un singur caz instrumentat de persoana verificată.

Față de aceste considerente, practica judecătorească a statuat că încălcarea unor drepturi, în sensul art. 2 lit. a) din O.U.G. nr. 24/2008, nu presupune în mod obligatoriu existența unor măsuri dure luate împotriva celor urmăriți de Securitate.

Încălcarea dreptului la viață privată s-a produs în momentul în care Securitatea, cu sprijinul pârâtului, a pătruns în intimitatea persoanelor urmărite, fără acordul acestora și fără ca ei să afle, ulterior, că informații privitoare la intențiile, preocupările și viața lor de zi cu zi ajungeau să fie cunoscute, în amănunt, de către o autoritate represivă a fostului regim. De asemenea, violarea acestui drept s-a produs prin toate celelalte măsuri la care pârâtul a recurs în activitatea sa de lucrător al fostei Securități.

Definiția legală a noțiunii de lucrător nu presupune situațiile în care respectivele persoane (ofițeri, subofițeri) încălcau întregul sistem juridic în vigoare înainte de 1989, ci doar cazurile în care aceștia suprimau sau îngreădeau drepturi și libertăți fundamentale ale omului. Din punctul de vedere al legiuitorului, este irelevant dacă aceste încălcări sau limitări aveau susținere legală sau regulamentară. Altfel spus, un angajat al Securității care, respectând instrucțiunile din acea vreme, ar fi instrumentat un dosar încălcând, pe motive politice, drepturi și libertăți fundamentale stipulate de Constituția de la acea dată, precum și de normele internaționale, la care România era parte, respectivul se înscria în sfera lucrătorilor Securității, în sensul prevederilor O.U.G. nr. 24/2008.

A apreciat reclamantul că activitățile desfășurate de către pârât, în calitate de angajat al fostei Securități, au îngreădit dreptul la viață privată, prevăzut de art. 12 din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

În cauză sunt astfel îndeplinite condițiile impuse de legiuitor prin art. 2 lit. a) din O.U.G. nr. 24/2008, pentru a se putea constata calitatea de „lucrător al Securității”.

Astfel, norma citată impune îndeplinirea următoarelor condiții pentru a se putea reține calitatea invocată:

1. persoana să aibă calitatea de ofițer, inclusiv acoperit, sau subofițer al Securității în perioada 1945-1989. Or, în speța dată, această condiție este asigurată deoarece dl. Gheorghe Mircea a avut calitatea de angajat al fostei Securități, având gradul de locotenent în cadrul Direcției Regionale de Securitate Constanța, Biroul de Securitate Vasile Roaită (1958).

2. în calitatea menționată la punctul 1 să fi desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului. Și această condiție este apreciată ca fiind asigurată prin acțiunile expuse pe larg anterior.

În drept, s-au invocat disp. art. 2 lit. a), art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 din O.U.G. nr. 24/2008, art. 31 alin. 2, art. 35 alin. 5 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S., adoptat prin Hotărârea Colegiului C.N.S.A.S. nr. 2/2008, art. 194 NCPC.

În dovedirea acțiunii, a fost propusă spre administrare proba cu înscrisuri.

Fiindu-i comunicată cererea de chemare în judecată, **pârâtul GHEORGHE MIRCEA** a depus întâmpinare la 18.06.2015, prin care a solicitat respingerea acțiunii ca nefondată; cu cheltuieli de judecată.

A arătat pârâtul că a absolvit Școala Medie Tehnică de Gospodărie Comunală din Constanța în anul 1954, astfel cum rezultă din carnetul de muncă. Ulterior, a urmat cursurile unei școli militare până în anul 1956 și, după absolvire, a fost repartizat la Biroul de Securitate Vasile Roaită al Direcției Regionale de Securitate Constanța - M.A.I. - UM 0274 unde s-a încadrat în data de 15.03.1956 până în data de 30.06.1958 (conf. carnet de muncă), având gradul de locotenent.

În scurt timp a realizat că nu era pregătit și nu îi plăcea ceea ce lucra, iar locul de muncă nu corespundea cu convingerile sale în ceea ce trebuia să facă. A executat sarcini primite de la superiorii săi, se ocupa de transportul corespondenței de la Biroul Vasile Roaită la Centrala Constanța și efectua verificări la Biroul de evidență a populației, a desfășurat activități administrative de curierat.

Până la încetarea activității sale la data de 30.06.1958, căpitanul [REDACTAT] a întocmit un dosar de recrutare a unui fost membru PNT pe care l-a înaintat Centralei Constanța spre aprobare. În înscrisurile din acel dosar, pârâtul susține că s-a folosit și numele său, pentru a arăta superiorilor că se ocupă de instruirea sa. Pe referatul de recrutare întocmit de acesta a trecut semnătura sa, care este un fals. De asemenea, în dosar este și o notă de cunoaștere a numitului S.I. pe care ar fi întocmit-o tot reclamantul, dar aceasta pretinde că nu l-a întâlnit niciodată pe S.I. și nu l-a cunoscut.

Consideră astfel că nu sunt întrunite cumulativ condițiile prevăzute de art. 2 lit. a) din O.U.G. nr. 24/2008, respectiv informațiile furnizate Securității să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist și să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, nedefășurând activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

Reclamanta face vorbire despre două cereri nr. 1442/05/25.07.2005 și nr. P 7031/10/25.05.2010 adresate CNSAS de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989, dar numai cea de-a doua este legală, conf. art. 3 lit. z din OUG nr. 24/2008, prima fiind emisă în anul 2005, anterior intrării în vigoare a acestei ordonanțe, nu poate fi considerată legală.

Proaspăt absolvent de școală militară, fără vechime în securitate și experiență în munca de informații, avea în sarcină să întocmească referate, note, planuri etc., constituind un dosar de recrutare a unei persoane în calitate de informator. Referatele și celelalte documente la care se referă reclamantul au fost întocmite în numele său, cu numele său în clar, dar semnate în fals. Susține pârâtul ca fiind de notorietate că în acea perioadă ofițerii, pentru a primi calificative de bine și foarte bine, de a obține laude, prime, decorații și pentru a avansa în grad, funcții, pentru a ieși bine la inspecții și controale de fond, când se analizau numărul de informații furnizate, rețeaua informativă, îndrumările, atenționările și prelucrarea persoanelor,

alte obiective de control etc, erau în stare de orice, mai strecurau date eronate, întocmeau documente false etc. Așa au stat lucrurile și cu căpitanul [redacted] care folosindu-se de persoana pârâtului, și-a etalat meritele în vederea aprecierii de către șefii Direcției, dorind să scoată în evidență, cu ocazia întocmirii dosarului cu propunerea de recrutare a S.I., faptul că se ocupă și de instruirea sa.

Dosarul care se presupune că ar fi fost întocmit de pârât cu propunerea de recrutare a numitului S.I. din Adresa nr. 318271/16.05.1958 nu a fost aprobat de Direcția Regională de Securitate Constanța. Acest fapt dovedește încă o dată că nu au fost suprimate sau îngădite drepturile și libertățile fundamentale ale omului conf. art. 2 lit. a) din ordonanță.

Problemele avute de S.I. cu organele statului au apărut anterior angajării sale în 1956, respectiv în perioada cuprinsă între 24.09.1952 - 20.05.1954, pârâtul arătând că nu a avut nicio implicare în acțiunile desfășurate anterior împotriva acestuia.

De asemenea, în toate țările există servicii de informații a căror activitate se bazează pe colaboratori și informatori.

Documentele la care face referire CNSAS în alin. 2 fila 3 din acțiune, în dosarul fond nr. 1375934, vol. 2, nu sunt relevante, nu reprezintă documente compromițătoare pentru recrutarea lui S.I. și nu au legătură cu pârâtul, nefiind recunoscute a le fi întocmit.

Cu privire la Referatul de investigații din 16.03.1958, pârâtul arată că nu are legătură cu dumnealui. Documentul de la fila 65 nu este reprezentativ, nu apare numele sau semnătura pârâtului, nu face nicio referire la persoana sa, neavând nicio legătură cu acesta. CNSAS face referire la două note informative din 25.07.1949 și 15.08.1949 care se referă la activitatea PNT desfășurată de S.I., care nu mai erau de actualitate între 1956-1958, nemaiprezentând interes operativ și neavând legătură cu lt. Gheorghe Mircea încadrat în 1956.

A contestat pârâtul afirmația CNSAS în sensul că persoanele urmărite informativ ar fi trebuit, în prealabil, anunțate că se fac verificări deoarece ar desfășura activități ostile intereselor naționale, susținând că depinde foarte mult de caracterul verificărilor efectuate asupra persoanei vizate, verificări normale (de cazier judiciar, date de stare civilă, adresă de domiciliu, profesie, loc de muncă etc.).

A mai subliniat pârâtul că se afla sub jurământ militar, fiind obligat să respecte întocmai legile, ordinele Ministrului de interne, regulamentele militare, ordinele de linie ierarhică etc., încălcarea acestora putând duce la aplicarea unor sancțiuni administrative sau chiar penale.

Din documentele prezentate de CNSAS nu se poate reține că activitatea desfășurată de pârât între anii 1956-1958 ar fi avut ca efect îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În ce privește angajamentul din 07.10.1949, respectiv condamnarea lui S.I. din 1962, pârâtul a arătat că nu are nicio legătură cu acestea.

În dosarul întocmit de CNSAS sunt multe documente care nu au legătură cu persoana pârâtului, fiind irelevante.

În concluzie, a apreciat pârâtul că nu sunt întrunite în cauză cerințele art. 2 lit. a) din O.U.G. nr. 24/2008.

În cadrul acțiunii în constatare promovate de CNSAS, pârâtul nu trebuie să își demonstreze propria nevinovăție, revenind instanței de judecată obligația de a administra tot probatoriul pe baza căruia să pronunțe soluția (Decizia CCR nr. 455 din 8 mai 2012).

Indiferent de regimul politic, în calitate de militari, cadrele de informații și-au făcut datoria față de România, cu respectarea tuturor prevederilor legale, normelor și principiilor universal valabile ale muncii de informații în domeniul securității, siguranței și apărării naționale. Rațiunea activității de informații o constituie apărarea și promovarea valorilor fundamentale ale statelor și națiunilor. Fiecare stat, indiferent de regimul său politic, are obligația să-și apere securitatea internă și să mențină ordinea de drept, ca o garanție a protejării drepturilor omului.

În acest plan, jurisprudența C.E.D.O. statuează că activitatea de informații desfășurată în cadrul legal nu încalcă drepturile omului.

În concluzie, s-a solicitat respingerea acțiunii.

În drept, au fost invocate disp. art. 205 – 208 NCPC.

În dovedire, a fost propusă spre administrare proba cu înscrisuri, precum și verificarea de scripte.

La data de 15.07.2015, **partea reclamantă CNSAS** a depus la dosar ***răspuns la întâmpinare***, prin care a contestat apărările pârâtului și, reluând în esență motivele dezvoltate în cererea de chemare în judecată, a solicitat admiterea acesteia, astfel cum a fost formulată.

A arătat reclamantul că verificarea pârâtului are ca temei legal cererile nr. 1442/05/25.07.2005 și nr. P 7031/10/25.05.2010 adresate C.N.S.A.S. de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989. În ceea ce privește cererea din 2005, aceasta a fost întocmită în baza Legii nr. 187/1999, în prezent abrogată de OUG nr. 24/2008, iar verificările demarate încă de atunci au fost finalizate prin emiterea notei de constatare în baza căreia a fost emisă acțiunea în constatare supusă judecării. În speță sunt aplicabile prevederile art. 33 alin. 1 coroborate cu prevederile art. 3 lit. z) din OUG nr. 24/2008.

A arătat reclamantul că, în susținerea acțiunii înaintate de C.N.S.A.S., se solicită verificarea de scripte pentru stabilirea autenticității semnăturii de pe documentele existente în dosarul fond informativ nr. I 375934 (cotă C.N.S.A.S.), vol. 2, considerate relevante în speță.

A mai apreciat CNSAS că sunt îndeplinite în cauză cerințele art. 2 lit. a) din OUG nr. 24/2008. Concret, niciunul dintre documentele aflate în dosarul fond informativ nr. I 375934 (cotă C.N.S.A.S.), vol. 2, nu atestă că Ș.I. s-ar fi făcut vinovat de săvârșirea unor fapte ilegale sau că preocupările sale ar fi prezentat vreun risc pentru comunitate. Or, în absența unui motiv întemeiat al verificării informative, constituit din existența unor riscuri pentru binele și interesul colectiv, prin preluarea acestui tip de informații, care vizau viața privată, precum și prin propunerile formulate, pârâtul a contribuit la o acțiune abuzivă, prin care s-au încălcat drepturi și libertăți fundamentale.

Mai mult, ordinele primite de la superiorii ierarhici, respectarea unor regulamente interne sau a unor cutume ale activității profesionale nu pot, de asemenea, legitima încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, garantate de Constituția în vigoare la acea dată și de tratatele internaționale asumate de România.

În consecință, s-a solicitat admiterea acțiunii formulate.

Curtea a încuviințat în cond. art. 255 și 258 NCPC administrarea în cauză a probei cu înscrisuri și a procedat la efectuarea unei verificări de scripte, după care a unei expertize criminalistice specialitatea grafoscopie, raportul fiind depus la dosar la 21.05.2015.

Analizând probele administrate în cauză, Curtea reține următoarele:

Preliminar, în ce privește sesizarea CNSAS, Curtea constată că potrivit art. 3 lit. z) din O.U.G. nr. 24/2008 „*Pentru a asigura dreptul de acces la informații de interes public, orice cetățean român, cu domiciliul în țară sau în străinătate, precum și presa scrisă și audiovizuală, partidele politice, organizațiile neguvernamentale legal constituite, autoritățile și instituțiile publice au dreptul de a fi informate, la cerere, în legătură cu existența sau inexistența calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, în sensul prezentei ordonanțe de urgență, a candidaților la alegerile prezidențiale, generale, locale și pentru Parlamentul European, precum și a persoanelor care ocupă următoarele demnități sau funcții: (...) z) persoanele care dețin titlul de luptător pentru victoria Revoluției din decembrie 1989*”. [s.n.]

Astfel, prin cerere formulată la data de 25.05.2010, Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989 a solicitat CNSAS efectuarea de verificări cu privire la pârâtul Gheorghe Mircea, deținător al unei certificat de „Luptător pentru victoria

Revoluției din decembrie 1989”, motiv pentru care investirea Consiliului în acest sens s-a făcut legal, în cond. art. 3 din O.U.G. nr. 24/2008, la cererea unei instituții publice, referitor la o persoană expres nominalizată de lege sub aspectul calității sale.

În fapt, pârâtul Gheorghe Mircea a avut în anul 1958 gradul de locotenent în cadrul Direcției Regionale de Securitate Constanța – Biroul de Securitate Vasile Roaită, aspect recunoscut de partea pârâtă și rezultat de altfel cu evidență din înscrisurile existente la filele 26 și urm. din dosar.

În drept, art. 2 alin. 1 lit. a) din O.U.G. nr. 24/2008 definește noțiunea de *lucrător al Securității*, ca fiind „*orice persoană care, având calitatea de ofițer sau de subofițer al Securității sau al Miliției cu atribuții pe linie de Securitate, inclusiv ofițer acoperit, în perioada 1945 - 1989, a desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului*”.

Totodată, se impune a se menționa și preambulul O.U.G. nr. 24/2008, cu valoare de scurtă expunere de motive, legiuitorul arătând că „*În perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, puterea comunistă a exercitat, în special prin organele securității statului, parte a poliției politice, o permanentă teroare împotriva cetățenilor țării, drepturilor și libertăților lor fundamentale. Aceasta îndreptățește accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității*”.

Astfel, în lămurirea noțiunii de « lucrător al Securității » trebuie avute în vedere atât «litera» normei juridice, dar și «spiritul» acesteia care se regăsește în primul rând în scurta expunere de motive cuprinsă în preambulul O.U.G. nr. 24/2008, de unde rezultă că rațiunea reglementării deconspirării Securității reiese din „*permanenta teroare* [exercitată de puterea comunistă, în special prin organele securității statului, parte a poliției politice] *împotriva cetățenilor țării, drepturilor și libertăților lor fundamentale*”.

Pe cale de consecință, din interpretarea textelor rezultă că, pentru a se constata în privința unei persoane calitate de *lucrător al Securității*, este necesară întrunirea a două condiții cumulative, respectiv (1) să fi fost *ofițer sau de subofițer* al Securității sau al Miliției cu atribuții pe linie de Securitate, inclusiv ofițer acoperit, în perioada 1945 – 1989 și (2) *să fi desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului*.

În ceea ce îl privește pe pârâtul Gheorghe Mircea, apreciază Curtea că este îndeplinită incontestabil prima dintre condițiile menționate, după cum s-a arătat mai sus, acesta fiind locotenent de Securitate la nivelul anului 1958.

Apreciază Curtea că este îndeplinită și cea de-a doua condiție prin prisma activităților pe care pârâtul le-a desfășurat.

Astfel, pârâtul Gheorghe Mircea a participat la supravegherea informativă, urmărind recrutarea ca informator a dlui. [redacted] prin folosirea unor materiale pe care le aprecia ca fiind compromițătoare la adresa acestuia, sens în care a și întocmit o serie de referate în legătură cu persoana menționată.

Prin una dintre apărările formulate în cauză, pârâtul a contestat faptul că ar fi scris și/sau semnat referatele în discuție, astfel cum i-au fost atribuite de reclamantul CNSAS.

Procedând la efectuarea unei expertize criminalistice grafoscopice, s-a concluzionat în raportul întocmit în acest sens (fila 181 dosar) că « Semnăturile de pe referatele date 08.01.1958, aflat la fila (...), 16.03.1958, aflat la filele (...), și 25.04.1958, aflat la filele (...), au fost executate de către Gheorghe Mircea. Textul referatului datat 16.03.1958, aflat la filele (...) a fost scris de către Gheorghe Mircea. ».

A arătat expertul, în cadrul unei ample argumentări științifice, și următoarele aspecte:

« (...)

Analiza grafică comparativă efectuată între cele trei semnături în litigiu, pe de o parte, și semnăturile provenite în mod cert de la Gheorghe Mircea, pe de altă parte, a relevat

asemănări categorice atât în privința caracteristicilor de ordin general, cât și particular. Notăm asemănări concludente referitoare la alcătuirea semnăturilor comparate, la gradul peste medie de evoluție a grafismului, presiunea nuanțată, viteza mare de execuție, continuitatea medie, dimensiunea variabilă, aspectul natural, spontan al execuțiilor, buna coordonare, ritmul susținut, precum și variabilitatea naturală a grafiei.

Examinarea comparativă efectuată la nivel morfologic a pus în evidență faptul că elemente grafice cu mare pondere identificatoare existente în materialul grafic comparativ se regăsesc reunite în construcțiile grafice contestate.

(...)

Trebuie reținut că asemănările stabilite prezintă mari ponderi identificatoare ce fundamentează o concluzie certă pozitivă, în sensul că semnăturile în litigiu au fost executate de titularul Gheorghe Mircea.

(...)

Comparând grafismul prin care este redat textul referatului datat 16.03.1958 cu grafismul necontestat al numitului Gheorghe Mircea se constată asemănări concludente.

Scrisurile comparate concordă sub aspectul caracteristicilor de ordin general (grad de evoluție, formă, presiune, dimensiune, coeziune, înclinare, așezare în pagină, distanță între rânduri și între cuvinte - ...), precum și în privința particularităților de ordin morfologic (...).

În aceste condiții, existența unor elemente comune, cu o valoare identificatoare deosebită, între grafisme executate la un interval de patruzeci de ani este cu atât mai valoroasă.

Conchidem că referatul datat 16.03.1958 a fost scris de către Gheorghe Mircea. ».

Curtea reține că scrisul constituie o deprindere intelectuală, un complex de reflexe condiționate, format printr-un proces de învățare. Identificarea după scrisul de mână are ca fundament științific existența unor elemente particulare, prezente în scrisul fiecărei persoane, deoarece o proprietate fundamentală a scrisului este individualitatea sa. Deși caracteristicile, din punct de vedere cantitativ, sunt în număr limitat, totuși, varietatea mare de combinații pe care le pot forma, face practic irepetabil un scris cu anumite particularități. Dincolo de caracteristicile generale (dominantele grafice) ale scrisului, acesta prezintă și o serie de caracteristici particulare sau speciale, reflectând modul în care o persoană s-a deprins să execute un anumit semn sau grup de semne grafice; în esență, indicii de grafotehnică vizează atât construcția de ansamblu a unei litere, cât și a fiecăruia din gramele (trăsăturile de bază din construcția unei litere dispuse în plan vertical) ori trăsăturile sale. Caracteristici speciale de grafotehnică alături de direcția mișcării se reflectă în modalitatea de începere a execuției semnului grafic prin forma, poziția trăsăturii sau a punctului incipient, finalizarea semnului grafic prin terminații scurte sau mari, legătura dintre grame, precum și dimensiunea acestora, modul de executare a depasantelor literelor b, d, f, g, q, p, t, a semnelor diacritice, a sedilelor, mișcările de scriere în plan vertical și în plan orizontal. (a se vedea E. Stancu, *Tratat de criminalistică*, ed. Actami, București, 2001, pag. 290 și urătoarele)

Or, din lectura atentă a raportului de expertiză administrat în cauză Curtea constată că acesta își formulează concluziile având în vedere nu doar caracteristici generale ale scrisului executat de dl. Gheorghe Mircea, ci o multitudine de caracteristici particulare ale acestuia, astfel că, față de individualitatea scrisului, combinația particulară a acestora din urmă confirmă executarea lui de către partea pârâtă.

Față de acest context factual și doctrinar, Curtea validează concluziile raportului de expertiză grafică.

În plus, mai arată Curtea că este lipsită de verosimilitate teza susținută de partea pârâtă în apărare, cum că respectivele referate ar fi fost scrise de ofițerul său superior de Securitate, cel care se ocupa de instruirea sa în perioada respectivă. Dimpotrivă, probele administrate

converg înspre concluzia că acele referate au fost întocmite, redactate și semnate de dl. Gheorghe Mircea.

Asupra activității desfășurate de partea pârâtă, Curtea reține din analiza referatelor în discuție existența în conținutul acestora a unor multiple informații privind viața privată a celui urmărit, inclusiv cunoașterea familiei, a rudelor, a carierei profesionale, a relațiilor de prietenie (filele 103 – 112 dosar). Totodată, se impune a fi subliniat scopul folosirii acelor informații de către partea pârâtă ca ofițer de Securitate, respectiv constrângerea morală a acelei persoane de a deveni informator cu privire la activitatea și acțiunile din prezent ale foștilor săi colegi din cadrul Partidului Național Țărănesc.

În acest sens reține Curtea că pârâtul Gheorghe Mircea a consemnat în referatul întocmit la 16.03.1958 despre persoana vizată că este « un om capabil, se descurcă ușor în diferite ocazii, bun organizator, sociabil și cu comportări bune în rândul populației, însă este un element dușmănos, căruia nu îi convine Regimul de Democrație Populară, aceasta rezultând din discuțiile purtate de el cu cetățenii din comună și de asemenea nu vede cu ochi buni colectivizarea agriculturii. » (fila 107 dosar), iar în cel din 25.04.1958 că « În cazul în care acesta se va dovedi a fi un element fanatic și nu se pretează recrutării, întreaga anchetă va fi canalizată în scopul clarificării situației sale trecute ca unul ce a făcut politica PNT » (fila 113 dosar)

În acest context, Curtea constată că activitatea pârâtului Gheorghe Mircea - ofițer de Securitate - era de natură a îngreuna în cazul celui vizat, dreptul la viață privată, prevăzut și recunoscut de art. 12 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, text care interzice imixtiunile arbitrare în viața sa personală și familială. Astfel, viața privată este menită să asigure dezvoltarea, fără interferențe exterioare, a personalității fiecărui individ, inclusiv în relație cu alte ființe umane, existând o zonă de interacțiune a persoanei cu ceilalți, chiar și într-un spațiu public, care poate intra în aria vieții private; or, cunoașterea relațiilor persoanelor respective privea tocmai această zonă de interacțiune într-un spațiu care intra în zona vieții private, iar folosirea aspectelor astfel cunoscute în constrângerea morală a persoanei vizate este de natură a constitui o atingere adusă dreptului menționat.

După cum rezultă din art. 2 alin. 1 lit. a) teza finală din O.U.G. nr. 24/2008, activitățile desfășurate de lucrătorul Securității pot suprima, dar pot deopotrivă și îngreuna drepturi și libertăți fundamentale ale omului. Or, activitățile desfășurate de partea pârâtă au determinat îngreunarea dreptului menționat, prin intruziunea generată în exercitarea lui de către autoritatea statală al cărei exponent era în epocă și în mediul respectiv pârâtul Gheorghe Mircea.

Cât despre natura de drept fundamental al omului a dreptului la viață privată, ea este incontestabilă, o asemenea calificare fiind atestată atât de Declarația Universală a Drepturilor Omului, cât și de instrumente adoptate ulterior la nivel internațional, precum Convenția (europeană) pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (Roma, 1950) sau Pactul internațional cu privire la drepturile civile sau politice (Adunarea Generală a Națiunilor Unite, 1966), dar și de Constituțiile succesive adoptate de statul român.

Lipsite de relevanță sunt și aspectele privind îndeplinirea de către pârât a sarcinilor profesionale prin prisma activităților desfășurate, căci dispozițiile art. 2 alin. 1 lit. a) din O.U.G. nr. 24/2008 nu exclud de sub incidența sa situațiile în care lucrătorul Securității acționa în limitele „fișei postului”. Altfel spus, voința legiuitorului este de a se constata că este lucrător al Securității nu doar acel ofițer/subofițer care a acționat cu nerespectarea drepturilor conferite cetățenilor de normele legale recunoscute de statul comunist, ci și acela care acționând în limitele și cu respectarea atribuțiilor ce îi reveneau în epocă a desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngreunat drepturi și libertăți fundamentale ale omului. În plus, față de formularea art. 2 alin. 1 lit. a) din O.U.G. nr. 24/2008, era suficient ca prin respectivele activități să se producă doar o îngreunare a drepturilor și libertăților fundamentale.

În cauză, apreciază Curtea că activitatea în discuție desfășurată de pârâțul Gheorghe Mircea era orientată înspre susținerea regimului totalitar comunist, vizând un potențial opozant al acestuia, alternativa în caz de refuz al colaborării ca informator fiind verificarea sa amânunțită.

În prezent, apărarea securității naționale este văzută ca bine colectiv al tuturor cetățenilor, spre deosebire de perioada regimului comunist, când Securitatea, după cum arată și legiuitorul în preambulul O.U.G. nr. 24/2008, constituia un instrument de permanentă teroare exercitată împotriva cetățenilor țării, drepturilor și libertăților lor fundamentale; în acest context, incumba părții pârâte să probeze că activitatea în discuție era în mod obiectiv justificată de rațiuni de securitate națională, câtă vreme lectura activității sale nu oferă sub nicio formă vreun indiciu de fapt că acest lucru s-ar fi urmărit, ci doar cunoașterea, în scopul reprimării, a activității politice desfășurate în epocă de foștii membri ai P.N.Ț.

Față de cele arătate în precedent, Curtea urmează a admite acțiunea și a constata că pârâțul a fost „lucrător al Securității” potrivit art. 2 alin. 1 lit. a) din O.U.G. nr. 24/2008.

Totodată, în cond. art. 451 și 453 NCPC, Curtea va respinge cererea pârâțului de acordare a cheltuielilor de judecată, dl. Gheorghe Mircea pierzând procesul.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
IN NUMELE LEGII,
HOTĂRĂȘTE:**

Admite cererea formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII**, cod de înregistrare fiscală 12932750, cu sediul în București, str. Matei Basarab nr. 55-57, sector 3, în contradictoriu cu **pârâțul GHEORGHE MIRCEA**, CNP [redacted], cu domiciliul în București, [redacted], și cu domiciliul ales pentru comunicarea actelor de procedură, în București, str. [redacted] sector 1, la Cabinet de Avocat [redacted].

Constată că pârâțul Gheorghe Mircea a fost lucrător al Securității în sensul art.2 lit. a) din O.U.G. nr. 24/2008.

Respinge cererea pârâțului de acordare a cheltuielilor de judecată.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare, ce se poate depune la Curtea de Apel București.

Pronunțată în ședință publică, azi 18.06.2015.

PREȘEDINTE,
BOGDAN CRISTEA

GREFIER,
CRISTINA MANOLACHE

